Ч. 90. Чернівці, неділя дня 13. (25.) серпня 1895. Рочник XI.

Передплата
на „Буковину“ разом з ілюстр. додатком „Неділя“ виносить:
на цілий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
„ місячно — „ 85 „
для заграниці 15 рублів або 24 франків.
Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі газет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ:
у вівторок, четвер, суботу і неділю.

Редакция і Адміністрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2), куда всї дописи адресувати належить. — Бюро редакциї отворене щоднЯ від 8. рано до 8. вечером.

Румунїзаторска бляґа.

Під заголовком: „Der gr.-or. Priesterstand in der Bukowina und seine Sprache“, помістила Bukowinaer Post, орґан барона Н. Мустаци, статю з нагоди питаня, хто буде іменований буковинським митрополитом. Ми-б не звертали на неї жадної уваги, коли-б она з своїми нарочними неправдами не мала очивидної цїли, баламутити суспільність і впровадити рішаючі сфери в блуд при рішеню того важного питаня.

Ми не будемо тут розводити ся над історичним розвоем православної церкви і руского народу на Буковинї, бо про се ми писали вже досить часто в „Буковинї“, так що наші читачі в тім взглядї досить добре і безсторонно поінформовані; надто відсилаємо тих, котрі тим важним питанем інтересують ся, до знаменитої працї бувшого редактора нашої ґазети, бл. п. Сильвестра Дашкевича, п. з. „Die Lage der gr.-or. Ruthenen in der Bukowiner Erzdiöcese“ і до безсторонних розвідок знавця наших відносин в Bukowiner Nachrichten в чч. 2029 і 2030 під заголовком: „Aus dem ruthenischen Lager“, котрі доси нїхто не спроміг ся опрокинути. Орґан барона Н. Мустаци пише, „що православна церков на Буковинї з самого початку була румуньска і що найвисший архипастир єї мешкав в Ясах, а епископ в Радівцях був єго суфраґаном“. Перша часть сего реченя є сьвідомою неправдою і цїла история розвитку православної церкви доказує еї неправдивість. — Загально звістний є історичний факт, що романьскі народи, як Італійцї, Французи і Іспанцї, належать до латиньскої церкви. Виїмку в тім взглядї становлять одинокі Румуни, котрі виводять своє походженє впрост від Римлян, а прецїнь належать до гр. православної церкви. В чім лежить причина того явища? Мусїла-ж прецїнь бути якась дуже важна причина, чому Волохи — хоч романьский нарід, приняли греко-православний обряд, а не латиньский. Тут знов поучає нас история, що Волохи завандрували в сторони дунайскі, знайшли там вже розвинену культуру славяньску і славяньскі народи, котрі вже давно перед тим приняли християньство і належали до греко-православної церкви. Знаний є історичний факт, що в 1255 р. оснував князь Данило руске князівство галицке, до котрого належала й Буковина. Очивидно мусїло населенє Буковини тодї бути чисто славяньске (т. є. руске) або що найменьше переважно руске. Цїлком отже природно, що Волохи завандрувавши на славяньску (руску) землю і заставши тут розвинену славяньску культуру і славяньский гр. православний обряд, приняли той же обряд від сильнїйшого культурного елементу. І чи можна тут з чистою совістию говорити, що первістно православна церков на Буковинї була румуньска? Перевагу руской культури в церкві, до котрої належали й Волохи за часів молдавских господарів, доказує ясно і сей факт, що у всїх православних церквах на Буковинї, а навіть в теперішній Румуниї, уживано до найновійшого часу церковні книжки, списанї в церковно-славяньскій мові так званою кирилицею. Отже Волохи приняли церковно-славяньске богослуженє від Руснїв. Первістний характер їх церкви був отже восточно-славяньский і сему фактови зовсїм не мішає те, що за часів політичного правлїня молдавских господарів на Буковинї підлягала буковиньска православна церков управі митрополити в Ясах.

В 1775 р. відступила Туреччина Буковину Австриї. Як в тім часї стояла православна церков на Буковинї, про

---

4)

ПИТОМЕЦЬ.

Новеля

В. ЩУРАТА.

(Дальше.)

III.

Про гостя в хатї паньства Чермінських не мож було сказати словами приповідки, що: гість першого дня — золото, другого — срібло, третого — мідь, а четвертого — до дому їдь. Та гість гостеви не рівний. Супроти пана Дубовича положенє Чермінських було дуже трудне.

— Ну, слава-ж тобі, Боже! — аж відітхнула панї Чермінська по виїздї гостя. — За тиждень сьвята, роботи без міри, а ти ще гостя бав!

— Та й як єго бавити? Міри не знайдеш — додала панї Ярчевська. — За дуже бавити — зле, скаже, що полюють на него; замало — ще гірше, гостинности противить ся.

До хати війшов і о. Чермінський, що аж за ворота випроваджував гостя.

— Ну, що? Незлий хлоп, мамо! Але і тумановатий трохи, — додав, звертаючись до Щерби, тихцем.

— На мене він враженя не зробив; він або взуїт, або удає тілько, Міцю.

— А отже скажу вам, що то вже таке семинарицьке вихованє, — вставила ся панї Ярчевська.

— Семинарицке вихованє? Чому-ж другі не такі виходять? — спитала панна Орися.

— Другі? Другі живійші хлопцї, більше в сьвітї бували і в семинариї не були посидющі. А на того тілько подивити ся, зараз видко — мамин син.

— І порядний питомець був видко, — додав о. Чермінський.

— Порядний, так! і я то кажу, що порадний. Коли-ж бо то ви всї, щоб тілько скритикувати... А ти, Орисю, не перебирай так. Кілько ти вже їх перебрала!

Але-ж тїточко! Він ще до мене не залицяв ся. По що ви се кажете?

— А до кого-ж залицяв ся? Випирай ся тепер, — та-ж до мене нї.

— Тай до мене нї!

— Овва, Орисю!

— Нї, нї, — озвала ся панї Чермінська, — Дубович цїлий час звертав ся більше до Галї.

— Тьфу на него, а він що хоче? Та-ж Галя вже заручена.

— Він видко не знає.

— Не знає! Що то значить — не знає! То треба єму дати пізнати і конець.

— Та я вже Щербу просила, щоб звернув на се як не-будь єго увагу.

— А він?

— Що він! Менї то — каже — що вадить, як до моєї нареченої ще й другі залицяють ся? Лїпше для мене. Видко, що гарна, коли не менї лиш одному сподобала ся. От — тобі на!

— Е-ет! Але-ж так бути не може!

— Про мене бути може! — озвала ся панна Орися, що доси мовчки слухала з боку. — Не моє зїлє, не я єго підливати буду.

— Ти бо вже про зїлє! — сказала панї Ярчевська. — Чекай трохи! З того зїля може для тебе вінець виплетуть. Ти може знову про монастир гадаєш?

— А хоч би! Хиба се не можливе, щоб я в монастири учительскою стала?

— Нїхто того не каже, та поки се наступить...

— Коби лиш до весни дочекати. Вступлю ще на один курс до львівской конзерваториї, здам ексамен і в Яворові осяду. Таке собі житє уложу — гей! Буду мати свої грошї, не буду від нікого залежна, гарне фортепіяно справлю собі і буду грати, грати, мій Боже, спокійна і безжурна...

— Орисю, Орисю! Ти вже знову фантазуєш? — заговорила війшовши саме до покою панна Галя. — Ти була-б учителькою в монастири, коби який молодий учитель при тобі...

— Не міряй так всїх після себе, нї! А врештї що тобі дотого?

— А ти, Орисю, не гнївай ся! Галя з практики се знає, — сказала панї Ярчевська і усьміхнула ся. — Недавно й вона ще так фантазувала, моя учителька на селї...

Галя спаленїла і втїкла по тих словах до кухнї.

— А диви, яка учителька! І ти така будеш, Орисю.

се дізнаємо ся з справоздання ґенерала Енценберґа з дня 27. квітня 1781 р., в котрім є списана проґрама церковної реформи епископа Дозітева з Радовець. В шестій точці того справоздання каже ся, що позаяк на Буковині більше як половина говорить мовою рускою, то треба передовсім в краю устроїти друкарню для спорядженя церковно-славяньских книг, котрі до тепер мусїло ся з великими коштами спроваджувати з Росиї. (Гл. Dr. v. Zieglauer: Geschichtliche Bilder aus der Bukowina zur Zeit der österreichischen Militär-Verwaltung. Стор. 151). Отже після заявленя волоского епископа Дозітева становили переважну часть тодїшного буковиньского населення православні Русини. Й що-ж на се матадори Bukowinaer Post? Додаймо до того, що той сам ґенерал Енценберґ в своїм справозданю з дня 14-го лютого 1781 р. пише: „З 23.000 родин, котрі замешкують край, є ледви 6000 справдїшних Волохів!“ (Гл. Bidermann „Die Bukowina unter österr. Verwaltung“). Де-ж тут подїла ся „die feststehende Thatsache, яку твердить Bukow. Post? Не вже-ж всего доси наведеного не знав автор тої статї? Ми з дотепершного переконані, що єму дуже добре знані всї ті історичні факта, але матадорам Buk. Post ходить лише о те, щоби читаючу публику впровадити в блуд, зле поінформувати рішаючі сфери і для своєї шовіністичної полїтики представити сьвітови, мов би то буковиньска православна церков мала виключно волоский характер.

Та воюючи неправдою, Bukowinaer Post не соромить ся навіть пускати в сьвіт такі баламутства, на котрих пізнасть ся вже й найменьша буковиньска дитина. Маємо тут на гадцї твердженє Buk. Post, що в новійших часах мало зрусчити ся богато волоских сїл на Буковині. А вже-ж зухвалою неправдою є се, що дальше каже Buk. Post, мов би на теольоґічнім факультетї в Чернівцях учили ся доси всї питомцї всїх трех краєвих мов докладно і що о румунїзациї нема й бесїди, бо прецїнь румуньскі сьвященики мусять в руских громадах говорити по руски. На таке неправдиве твердженє не спроміг ся навіть бл. п. митрополит Андрієвич, котрий в своїх „апольоґіях“ говорив, що всї питомцї вчать ся „обох церковних мов“ с. є. церковно-славяньскої і волоскої мови. Як питомцї вміють церковно-славяньску мову, се кождому стане ясно, котрий лише почує прав. сьвященика-Румуна в рускій парохії. А навіть, коли-б питомцї справдї знали мертву церковно-славяньску мову докладно, то они тим чей-же не навчили ся ще рускої мови! Питомцї Румуни слухають через цїлі чотири роки румуньских викладів богословских, слухають також викладів з румуньскої мови і лїтератури на фільозофічнім факультетї і так мають нагоду навчити ся румуньскої мови докладно. А питомцї Русини? Руских викладів на богословскім факультетї цїлком не чують, бо таких взагалї нема; викладів з рускої мови і лїтератури не сьміють они слухати, бо то їм заборонено ще від 1886 р. Де-ж они мають навчити ся докладно рускої мови? На викладах проф. Калужняцкого, котрий свої виклади про славяньскі лїтератури читає по нїмецки? Нї, рускої мови зовсїм не учать ся руські православні питомцї на теольоґії, але за то добре по румуньски, бо мусять слухати румуньских викладів! Коли отже навіть питомцї-Русини не мають можности навчити ся підчас теольоґічних студий рускої мови, то що-ж можна сказати про питомців-Волохів, котрі, виховані в румунїзаторскім шовінїзмі, заховують ся навіть ворожо против рускої мови, а помимо того по окінченю теольоґічних наук приходять цїлими хмарами яко сьвященики до чисто руских громад, не розуміючи зовсїм мови своїх парафіян.

Не дивно отже, що при таких обставинах православні сьвященики-Волохи обсьмішують руску мову в церкві і в школї і тим деморалїзують нарід і шкільну молодїж. На се могли-б ми навести богато фактів, а для браку місця хочемо тут лише пригадати такі слова з проповідий сьвящеників-Волохів, як: „вилїзла Ісус на гору і стала рикати“, або „Ісуз щезла і здимидїла“, або знані вже події в народних школах в Руспебоулї і черновецкім передмістю Манастириских, потім в Давиденах-Зрубі і т. д. і т. д. Загально знані суть оправдані скарги Русинів на поли церковнім, знане також, що навіть правительство стало уважним на ті румунїзаторскі безпорядки, лише Buk. Post. і єї матадори не добачають їх, бо не хочуть.

Ми доказали і сим разом неправдивість і фальшованє історичних дат зі сторони румунїзаторів і можемо лише жалїти над людьми, котрим так дуже подобало ся житє в брехнях і всякій грязи, що з неї не хочуть видобути ся на шлях правди і безсторонности. Та вольному воля. . .

Перегляд політичний.

— В Австриї всї ґазети повні комбінаций про склад нового дефінїтивного мінїстерства. Намістник Галичини, ґр. Казімір Баденї, був дня 20-го с. м. покликаний на авдиєнцию до цїсаря в Ішли. Приняте мало бути надзвичайно ласкаве. На повороті до Львова конферував ґр. Баденї у Віднї з ріжними мужами державними. З того вносять ґазети ріжні комбінациї, після котрих в склад мінїстерства Баденїого мають ввійти ґр. Зедвіц і бар. Ґавч, бувший мінїстер просьвіти. Ґр. Кільмансеґ має вернути на своє становище яко намістник Долїшної Австриї. Вчера ми принесли телеґраму, в котрій сказано, що рішенє в тій справі застеріг собі цїсар аж по повороті з осїнних маневрів. Треба отже ґазетярскі комбінациї брати з резервою до відомости.

— В справі виконуваня народними учителями своїх загальних горожаньских прав видало наше правительство слїдуюче розпорядженє до всїх краєвих рад шкільних: Члени стану учительского при публичних школах народних і видїлових займають таке становище, котре, хоч они не суть урядниками державними, вкладає на них такі самі обовязки і взгляди. Установлені норми для державних урядників мусять бути міродайними і для учителів народних. Лежить як на долони, що повне довіря становище учителів народних вимагає в многих случаях особливої умірености в виконуваню права горожаньского, наколи не має бути захитане то довіріє до повної обєктивности тих людий, котрими есть повірене вихованє молодїжи і коли не мають бути нарушені службові відносини до їх настоятелів. Краєві Ради шкільні мають длятого видати в тім дусї поученє для народних учителів.

— В Болгариї, або що найменьше про Болгарию панує в Европі якийсь рід хаосу. Найнеімовірнїйші і впрост собі противні відомости мусять збаламутити суд і погляди тих, котрі без упередженя і безсторонно хотїли би знати, що дїє ся в Болгариї. Таке баламутство викликують передовсїм сфери, котрим положенє в Болгариї не подобає ся, ана першім місци стоять тут рішаючі сфери в Петербурзї, котрі звістним комунїкатом наробили тілько заколоту. Пів урядовий комунїкат Fremdenblatt у, про котрий ми доккадно писали, приніс почасти розясненє. Тепер же маємо дві розмови про Болгарию, іменно розмову одного з співредакторів Neue fr. Presse з бувшим болгарским мінїстром Тончевом і з якимсь

— Е-ет! прошу вас, тїточко... З таким учителем жити... як Дубович... Менї-б справдї учителювати відхотїло ся.

— Цить, цить! Ти прозриш, він заслїпить ся і якось то буде..

— Він і так не довиджує...

— Але...

— Але-ж він о мене не старає сь; я вам вже раз се сказала.

Розмова, в котру панї Чермінська не вдавала ся, була-б тревала може й дальше, коли-б в хату не війшов знову батько.

— Що, що ти вже раз казала? скажи-ж і менї тепер, — спитав він, зачувши остатні слова Орисї. — Що, гарний хлопець Дубович?

— Може для кого.

— А для тебе нї? Ну та не квап ся, він ще тебе й не хоче.

— Бо він сподобав собі Галю.

— Може.

— І будете бачити — ще раз приїде.

— То й довідає ся, що Галя вже не для него, — озвала ся мати.

— Мамцю, я тобі щось маю сказати, — і о. Чермінський вийшов до другого покою.

Панї Чермінська вийшла за ним і примкнула за собою двері, під котрими на пальцях підійшовши, стала панна Орися.

— Ей ти, пустїйко! — накивала їй пальцем панї Ярчевська. — Ну, будь здорова! — і вона вийшла через кухню.

Орися зачувала лиш десь-якесь слого. Розмова в їдальни вела ся тихцем:

— Слухай, Дорцю, не говори ти богато на перед і не зражуй дївчини. Він ще не старає ся, нема що квапити ся з осудом. Коли-б він потім і старав ся , то єї трудно буде вговорити. І Щербі я хотїв би те саме сказати, тілько що менї якось не випадає. Нехай би се Галя сказала. Се-ж в їх інтересї. Чим скорше видамо Орисю, тим скорше і їх заручимо остаточно, хоч вони і так вже як заручені.

— Ти-б, Міцю, і заряз міг се зробити.

— А Орися? Їй було-б то дуже прикро.

— Орися зразу була невдоволена тим; тепер їй все одно.

— Так вона лиш каже, але приємно їй се не буде.

— Нї, вона сама вже раз питала, чому їх не заручаємо.

— Прийде час, пора буде.

— Та я се знаю, але бачиш сам ті вічні непорозуміня.

— Які?

— А от з Дубовичем на приклад. Коли-б вони були вже офіцияльно заручені, не було-б того.

— Я то вже якось зроблю, — сказав о. Чермінський.

(Дальше буде.)

визначним дипльоматом. Тончев їхав з Парижа до Софії, щоби остерігати князя Фердинанда перед дорогою, на яку він пустив ся. Демонстрациї офіцирів не мають жадного значіня, бо офіцири під взглядом політичним суть короткозорі. Росия успокоїть ся аж тоді, коли Болгария стане російскою провінциєю. Се видко з єї поступованя з кн, Александром. Коли сей вернув до Болгариї, уложила Росия 8 точок, забезпечуючих независимість Болгариї в разї абдикациї Александра. Ледви Александер опустив Болгарию, то Росия заявила, що єї ті точки зовсім не обовязують, вкінци не хотіла о нічім більше знати. Стоілова більше ненавидять в Болгариї як Стамбулова, а князь Фердинанд стане ся жертвою російскої політики. — Другий сотрудник Neue fr. Presse говорив з одним визначеним дипльоматом, котрий висказав своє невдоволенє з причини найновійшої політики кн. Фердинанда, Становище Австриї супроти Болгариї єсть то безінтересовної приятелки, а чи російский міністер заграничних справ кн. Лобанов схоче ділати в дусї крайного москвофільства, не можна наперед сказати, бо кн. Лобанов не дав ся за короткий час свого урядованя пізнати докладно.

— Попри справу болгарску виплила на перший плян знов справа вірменьска через мову анґлійско премієр-міністра Сельсберіого, котрий виразно сказав, що Европі навкучать ся скорше чи пізнійші ті взиваня о поміч, які несуть ся до неї від Порти, і она відмовить Туреччині надаваної їй штучної сили. Порта повинна залагодити вірменьску справу після жаданя европейских держав, бо в иньшім разї султан попаде в дуже зловіщу і поважну похибку, коли щоби формально удержати независимість своєї держави, оперту на умові других держав, відклонить поміч і не послухає тої ради. Він мусить винищити з корінем в своїх посілостях анархію і безсильність. Так сказав Сельсбері в анґлійскім парляменті. Султан находить ся тепер в дуже прикрім положеню, бо годї єму не звернути як найпильнїйшу увагу на сю мову Сельсберіого.

В Японії шукають союзника. Анґлія старає ся бути ним, але російскі ґазети знов доказують, що в Японії проявляє ся великий рух в справі заключеня союза з Росиєю. З того можна лиш вносити, що Росия і Анґлія ривалїзують тепер з собою в Японії.

Дрібні вісти.

Чернівцї, дня 24. серпня 1895. р.

Народні школи в Чернівцях. Народну школу черновецку при улици виділу краєвого розширено на пятиклясову. Крім того з початком шкільного року буде заведена нова чотироклясова народна школа при улици рускій. Тим заспокоїть вправдї черновецка громадска рада жаданя міских мешканців, але ми жадаемо — і то певне з найбільшим правом, — щоби громадска рада вже раз подумала над основанєм рускої народної школи і порішила ту справу як найскорше. Товариство „Руска Школа“ подало в сій справі просьбу перед кількома роками, але то поданє запропастило ся десь і не знати, що з ним дієсь. Міністерство хоче — як довідуємо ся — вже з наступуючим шкільним роком заснувати руські паралєльки при ґімназиї в Чернівцях, а черновецка рада громадска не думає о рускій народній школї! А чей же на се вже досить часу було. Річию руских радників є, заняти ся горячо і щиро тою справою, і довести єї до пожаданого успіху.

В краєвій школї шевскій в Угнові розпочинає ся рік шкільний для 1-го вересня с. р. Услівя принятя: 1) скінчене з добрим поступом школи народної або відповідне образоване домове; 2) фізичне уздібнене; 3) скінчений 14-тий рік житя. На відділ другий можуть бути приняті челядники. По першім місяци проби пильні а спосібні ученики дістануть стипендиї. Близші услівя подає заряд тої школи.

Катастрофа в церкві. В день Преображенія 18-го с. м. підчас богослуженя в церкві в Роґізнї коло Самбора заняла ся занавіска на престолї в наслідок зле уставленої сьвічки. В одній хвили настала паніка і нарід з криком ',горить“ кинув ся товпою до головного виходу. Не помогло накликуванє проповідника анї приватних людий, — в одній майже хвили утворила ся при виходї формальна жива стирта, в котрій погибло троє людий з сіл околичних а то: селянин з Надиб, дівчина з Воютич і жінка з Ракової, а богато осіб потерпіло тяжші ушкоди — одним повибирано очи, другим поломано ребра, а богато є лекше покалїчених. Зойки, плач, і накликуваня довго лунали ще в ночи по селї як і по дорогах з Роґізна, куда везли ранених домів.

Російскі офіцири в Галичині. Дня 18-го с. м. о годинї 6-ій вечером, упав коло стациї зелїзничої Нова Гребля, в повітї ярославскім, великий бальон, з котрого висїли офіцири російскі: штабовий капітан Лихачев і лейтнант Мірций з Іванґорода (Демблина) а також професор інститута астрономічного в Новій Александриї (Пулавах) Коломийцов. О сїм факті прибутя бальоном трех осіб з-за границї на територию галицку повідомлено сейчас старосту в Ярославі і той вислав до Нової Греблї комісаря повітового, щоби перевів слідство. Комісар переслухавши подорожних, набрав пересьвідченя, що подорож бальоном мала на цїли студиї метереольоґічні та що подорожні зовсім не мали наміру висїдати на териториї австрийскій а змушені були до сего тим, що бальон гнаний сильним вітром пійшов в напрямі до Галичини. Староство повідомило о сїм випадку команду Х-го корпусу, а власти військові також не найшли причини до інтервенциї. З огляду на се принято подорожних російских дуже гостинно і позволено їм повернути дня 22. с. м. зелїзницею на Краків і Щакову до границї російскої. До Щакової відпровадив їх капітан штабу ґенерального Петрашкевич.

Побитє і рабунок. Польний Іван Кузьо обходив в середу свої поля під Львовом і найшов там кількоро волоцюгів, що вигрівали ся в збіжи до сонця. Він зігнав їх з поля, але зле на тім вийшов, бо розгнївані єго поступком волоцюги Катерина Головчак і якийсь незвістний мужчина кинули ся на него, побили єго і покалїчили, а з кишені видерли єму ключі від маґазину і 80 кр. Відтак хотіли ще стягнути з него чоботи, але переходячі тамтуди люди не дали їм сего зробити. Катерину Головчак і єї спільничку Софію арештовано. За волоцюгою, що має називати ся Михал і єсть цеглярем, заряджено слідство, а побитого Кузя віддано до шпиталя.

Жертва мілїонера. Богатий промисловець Круп жертвував на цїли робітничої каси пенсийної в Есен в Нїмеччинї один мілїон марок. Таке поведенє хлїбодавця стане певно довголїтною запорукою найбільшого порозуміня між ним а робітниками. Дай Боже таких хлїбодавців як найбільше!

Конґрес против піяньства. В Базелї в Швайцариї розпочав ся дня 20-го с. м. при великій участи пятий з ряду конґрес для поборения піяньства. Австро-Угорщину заступають др. Чіляґ і Віллї Поль.

Замах на касарню. Туриньска Gazzetta del Popolo доносить з Петербурга: Касарня артилериї в Тулї вилетїла у воздух. Погибло 800 людий між ними много офіцирів. Касарня, котра рівнаєсь тепер румовищу, була, як виказало слідство, цїлком підмінована. Погибші були розірвані на кусні. Предприняло численні арештованя. — За туриньскою ґазетою повторили сю вість всї італїяньскі ґазети, але що нема о тім згадки в иньших часописах, що мають звичайно добрі інформациї з Росиї, та що не подана дата, коли се стало ся, то здає ся, що оповіданє італїяньскої ґазети видумано.

Дикі обичаї в Болгариї. В болгарскій часописи „Юридическій Преглѣдъ“ находимо опис неймовірно диких і нелюдских обичаїв в Болгариї. Членом родини признають там тілько ту дитину, що вродила ся цїлком здорова і без ніяких фізичних хиб. Коли дитина має яку небудь фізичну хибу, котру народний забобон уважає дїлом сатани, то й саме дитя уважає ся сатаною в человічім образї і тому оно не має права до житя: забобон і обичаї кажуть в такім разї убити дитину при самім уродженю. Автор тої статі в „Юридическомъ Преглѣдѣ“ наводить на доказ такі два випадки: дитину, котра уродила ся з великою головою і з маленькими ногами без костий, уважали за втїлене злого духа і длятого убили єї, а потім викинули в гори; в другім випадку дитину з одним оком на чолї а другім на тїмени забив дїд і кинув в ріку. Про оба випадки знало цїле село, але нікому не прийшло на гадку докоряти родичам; на них не кинула навіть церков своєї анатеми. Таку саму дикість виказує й другий звичай при похоронах старих людий, котрий має на цїли перешкодити переміні старого чоловіка в опира. В тій цїли відрубують покійникам пяти, а в серце встромляють великий цьвях. Так помер в селї Обеля, софійского повіта, в осени 1894 р. старець Стойчо. Щоби він по смерти не став ся опиром, єго жінка Суса разом з иньшими женщинами перевела на тілї небіжчика описацу операцию т. є. встромили єму в серце великий цьвях, і то ще підчас сьпіваня церковних молитов похоронних.

Летарґічний сон. В селї Воля канївска, в київскій ґубернії, помер по тяжкій і довгій недузї властитель того села Залеский. Небіщика одїто і положено до домовини. На третий день з'їхали ся до Волї канївскої всї сусїди на похорон і дожидали лише сьвященика. Втім з'являє ся в комнатї, де були зібрані гостї — небіщик Залеский. Гостї і родина почали кричати, утїкати, ховати ся по кутах, а жінки помлїли. Залеский побачивши, що став причиною такого переполоху, та що в комнатї не лишив ся нїхто, лише кілька землїлих женщин, вийшов до сїний, а відтак на ґанок. Власне в тій хвили заїхав перед ґанок сьвященик. Фірман, увидївши, що то єго померший пан проходжує ся, утїк з криком до стайнї, а сьвященик скочив з візка і почав голосно молити ся. Молоді конї, полишені без догляду, сполошили ся крику візника і пігнали в поле, а відтак в лїс, розбили на кусники візок, а один кінь сильно покалїчив ся. Тимчасом мнимий небіщик ледви міг устояти на ногах, такий був ослаблений. Отже звернув ся до сьвященика з просьбою, аби єго відвів до ліжка. Сьвященик, охолонувши від страху, завів недужого до комнати і післав зараз по лїкаря. Показало ся, що недужий заспав сном летарґічним і коли пробудив ся, став напів притомний ходити по комнатах. Здоровлє Залеского, як кажуть лїкарі, не єсть в небезпечности.

Самовбийство князя. Будапештеньскі часописи доносять о самоубийстві князя Альберта Воронецкого, молодого 27-лїтного чоловіка, котрий надіслав до тамошної полициї лист, в котрім каже, що відбирає собі житє з -- нужди. Перед двома лїгами князь з тої самої причини кинув ся до Дунаю, однако тодї уратовано єго. Мимо охоти до працї не міг найти місця і повторив замах на своє житє, хоч доси не найдено слїду самоубийника. Полишив молодшого брата, що жиє також в Пештї. Оба брати суть внуками кн. Воронецкого, що погиб 1848 року в мадярскій ворохобни.

ТЕЛЄҐРАМИ „БУКОВИНИ“.

Віденъ, 24. серпня. Комісия з кількох консулів в Сальонікі має удати ся на анкету до Дорпату, щоби розібрати подїї на турецко-болгарскій граници.

Льондон, 24. серпня. Хіньскі війска в Тієнтсін збунтовали ся, бо їм не виплачено плату. Вояки сплюндровали склепи, а потім забили 100 осіб.

Софія, 24. серпня. Позаяк князь „задля браку часу“ не хотів анґлійского консула приняти на авдиенциї, рішили решта консулів не представити ся князеви перед єго відїздом до Варни.

Передплатників, котрі в доручуваню „Буковини“ добачать якусь неправильність або котрим не достає якого числа, просимо се зараз подавати нам до відомости. Реклямация бракуючих чисел увільнена від оплати порта.

Цїни збіжа і других продуктів.

Дня 24. серпня 1895.

	Львів.		Чернівцї.	
Пшениця . .	від 7.—	до 8.80	від 6.75	до 7.25
Жито	„ 6.—	„ 6.25	„ 5.75	„ 6.—
Ячмінь . . .	„ .	„ 5.75	„ 5.75	„ 6.—
Овес	„ 6.—	„ 6.50	„ 5.50	„ 5.75
Ріпак	„ 9.25	„ 9.50	„ .—	„ .—
Горох	„ .—	„ .—	„ .—	„ .—
Вика	„ .—	„ .—	„ .—	„ .—
Льнянка . . .	„ .—	„ .—	„ .—	„ .—
Біб	„ .—	„ .—	„ .—	„ .—
Бобик . . .	„ 5.—	„ 5.40	„ .—	„ .—
Гречка . . .	„ .—	„ .—	„ .—	„ .—
Конюшина черв.	„ .—	„ .—	„ .—	„ .—
Конюшина біла	„ .—	„ .—	„ .—	„ .—
Конюш. шведск.	„ .—	„ .—	„ .—	„ .—
Кмин	„ .—	„ .—	„ .—	„ .—
Аниж	„ .—	„ .—	„ .—	„ .—
Кукуруза . .	„ .—	„ .—	„ 6.50	„ 7.—

Хміль —.— до —.— злр. за кільо у Львові, оковита за 10.000 літрів 14.25--14.75.

Сим подає ся до відомости, що в однім добрім домі в ЧЕРНІВЦЯХ, ул. Нового Сьвіта ч. 9, поверх І., де єсть також фортепян,

ДЇВЧАТА

можуть получити

МЕШКАНЄ і ХАРЧ. 2—3

„ДНЇСТЕР“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові,

улиця Валова ч. 11,

засноване на підставі концесиї ц. к. міністерства справ внутрішних з дня 9. грудня 1891. р. ч. 22751, розпочало свою діяльність дня 15. н. ст. вересня 1892 р.

„Днїстер“, опертий на засаді взаїмности своїх членів, обезпечає всяке майно движиме і недвижиме против шкід огневих під найприступнїйшими услівями і почислює можливо найнизші премії.

Всякі шкоди ліквідують ся і виплачують ся сейчас по пожарі.

Зголошеня о уділенє **аґенциї** в місцевостях, де нема аґентів „Днїстра“, принимають ся.

СИЛА КНИЖКИ

або

о просвітї народній.

Під таким заголовком вийшла брошура в Чернівцях написана учителем Дарієм Пігуляком.

Цїна 25 кр., з пересилкою 27 кр. — Замовляти можна в редакциї »Буковини«.

КНИГАРНЯ

наукового Товариства імени Шевченка

у Львові, улиця Академічна ч. 8,

продає слїдуючі книжки:

	зр.	кр.
Юрій Федькович. Повісти і оповідания	—	20
Михайло Старицкий. В темряві, драма	—	20
Вас. Чайченко. Твори прозаїчні ч. І. 80 кр. ч., ІІ. 50 кр., ч. III	—	80
— Книга казок, поезиї часть II. . . .	—	60
— Під хмарним небом, поезиї ч. І. . .	1	—
Тарас Шевченко. „Кобзар“ 2 томи 4·50 зр., з пересилкою	5	—
— Кобзар для дітий	—	20
Мих. Коцюбиньский. „Хо“, оповіданє	—	10
Левенко. Пани і люди, повість . . .	—	80
— Салдатский розрух	—	10
Герінґ-Герасимович. Що то є господарність	—	20
Осип Маковей. Поезиї	—	10
— „Оферма“ — новеля	--	20
К. Т. Подоленко. За громаду, хроніка	—	20
Іван Франко. Жіноча неволя в руских піснях народних	—	35
— Без працї, оповіданє	—	20
— Лис Микита Ґетого	—	50
— Украдене щастє, драма	—	30
Уманець і Спілка. Словар росийско-українский ч. І. і II. по	2	50
Є. Баштовий. Українство на літерат. позвах з Московщиною	—	50
Ом. Партицкий. Провідні ідеї в письмах Тар. Шевченка	—	35
Вас. Ріленко. „Іфіґенія в Тавриї“, драма	—	30
Записки Товариства імени Шевченка ч. І., II., III., IV., V. і VI. по	1	20
Ю. Кенан. Сибір ч. І. II.	1	20
Кирило Студиньский. Лїрники, студия	—	20
— Пересторога	1	—
Василь Щурат. Пісня про Роляпда .	—	50
Леся Українка і Макс. Ставиньский. Книга пісень Г. Гейне . .	—	80
— На крилах пісень, збірник поезий .	—	60
Павло Граб. Збірник поезий ч. І. . .	—	20
— З чужого поля, переклади ч. І. . .	—	20
Др. Огоновский: Історин руской літератури II. 3 зр., III. ч. 1 і 2 — 4 зр., IV. 1 зр, а том І.	3	—
— Studien auf dem Gebiete der ruth. Sprache	1	50
Куліш. Шекспірові твори перекл. ч. 1.	1	—
— Чорна Рада, повість	—	80
Іван Нечуй. Повістки і оповіданя . .	—	30
— Сьвітогляд українського народа .	—	30
— Кайдашева сімя, повість	—	50
— Навіжена, повість	—	20
— Над чорним морем, повість	—	90
— Хмари, повість	1	50
— Причепа, повість	1	50
— Микола Джеря, повість	—	80
— Поміж ворогами	—	50
— Попались	—	10

ВИЙШОВ

МОЛИТВЕННИК

виданий „Просьвітою“

в народній мові, великий, обіймаючий 640 сторін друку, найповнійший зі всїх таких Молитвеників.

Молитвенник сей містить в собі: І.) Молитви щоденні ранні і вечірні. II.) З Богослуженя церковного, именно: а) з Вечернї. б) з Повечерницї малої, в) з Повечерницї великої, г) з Утренї, д) Літурґія сьв. Іоана Золотоустого, е) Молитви з часї сьв. Літурґії. III. Тайни покаяня і пресьв. Евхаристиї. IV. Молитви для різного віку, стану і в різних потребах V. Молитви в часї великого посту. VI. Молитви на празники а) Господскі, б) Богородичні, в) Сьвятих VII.) Молитви сполучені з відпустами, VIII.) Акафист до а) Ісуса Христа, б) Пресьв. Богородицї в) сьв. Отця Николая. IX.) Молебен до пресьв. Богородицї. X.) Тропарі, кондаки, богородичні і прокимени а) недільні, б) щоденні, в) на празники Господскі, Богородичні і Сьвятих, г) на деякі потреби. XI.) Коляди і иньші піснї церковні. XII.) Місяцослов цїлого року.

Сей молитвенник дістати можна **в канцеляриї товариства „Просьвіта“ і в книгарнї Ставропиґийскій і перепл. заведеню Мих. Спожарского** по таких цїнах:

	зр.	кр.
1) Молитвенник брошурований	— зр.	70 кр.
2) оправлений на-пів в полотно з одвітними відтисками	— „	90 „
3) оправлений цїлов полотно з золоченями і відтисками	1 „	10 „
4) оправлений як під 3) з додатком золочених берегів	1 „	30 „
5) оправлений на-пів в шкіру з золоченями і відтисками	1 „	10 „
6) оправлений цїло в шкіру з золоченями і відтисками	1 „	60 „
7) оправлений як під 6) з додатком золотих берегів	1 „	80 „

Замовляючі поодиноко Молитвенники зволять присилати на оплату почти 20 кр.

Альбум заслужених Русинів.

Цїна 70 кр.

ЛЇТЕРАТУРНЕ ТОВАРИСТВО

„РУСКА БЕСЇДА“

в Чернівцях,

улиця Петровича число 2,

має на складї:

„ІЛЮСТРОВАНУ БІБЛЇОТЕКУ“

для молодїжи, міщан і селян, редаґовану Омеляном Поповичем року 1886, 1887., 1888., 1889., 1890., 1891., 1892 1893., 1894., по 1 зл. **20** кр. за рочник, а всї **9** разом за **9** зр.

З пересилкою почтовою 9 зр. 30 кр.

Чума горілчана.

Сумна історин для перестороги і науки бідним і богатим, старим і молодим переповів і тверезим руским читальникам присьвятив **Омелян Попович.** Книжка ся має **80** сторін і коштує **20** кр., почтою **25** кр.

ПРАВДА

ВІСТНИК

політики, науки і письменства, виходить двічи в місяць по цїнї на рік 4 зр. пів року 2 зр., на чверть року 1 зр.

У Львові, улиця Академічна, ч. 8.

Видає і за редакцию відповідає Осип Маковей.

З друкарнї Г. Чопа.